

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ESTI NÓRA . . . K 12.—
HÉTFŐD ÉVRE K 30.—
KÉT ÉVRE . . . K 60.—
HÖRÖZ ÉVRE . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAO-ÚJ 40. SZ.
TELEFONSZÁM: 51.

A magyar bíróság

Az elvakult türelmetlenség piaci lárámájában, melynek harsónáját a rosszhiszeműség fújja, lármadobját pedig a helyzet magaslatára emelkedni nem tudó laikus hozzá nem értők pergetik, ma elhangzott egy szilárd, komoly, megfontolt és megfontolást követelő hang. A debreceni törvényszék esküdtársai termében elhangzott az a kijelentés, hogy az igazságot szolgáló, igazságot szolgáló bíróság nem lehet tekintettel az ítélőszéke elé állók nemzetiségi, vagy felekezeti viszonyaira, csupán az anyagi igazság szempontjából számbajöhető tényekre. A bíróság előtt közömbösek az igazságot váróknak azon viszonyai és körülményei, amelyek egvénségektől függetlenek, amelyekbe beleszülettek.

A magyar bíróság mindenkor büszkén hivatkozhatott teljes pártatlanságára, tökéletes függetlenségére és az igazság keresésében minden egyéni szempont kizárásával megnyilvánult következetességére. Ha akadnak nagyrítván a magyar bírák között olyanok, akik e szempontokról megelégedtek, a bírák testülete volt az első, mely pártatlant hivatása szentségéről megelégedett kártárs fölött.

Minden időben, amikor a politika szennyes hullámaiban vergődött a közélet, amikor a politikai elfogultság fekete kendővel akarta bekötni Justitia szemét, a hullámokból, mint megdönthetetlen sziklavár emelkedett ki a magyar bíróság pártokon és szenvedélyeken felülemelkedő tisztasága és tisztessége és Justitia karddal vágta szét a fekete kendőt, mellyel tisztánlátását akarták elhomályosítani.

Ha nem így lett volna, ha a korrumpált magyar közélet fölött nem örködött volna a bíróság pártatlan tekintélye, akkor már régen, háború nélkül is bekövetkezett volna az összeomlás, mert sajnós, az egyének és pártok önzésének tombolása Magyarországon több volt már, mint elvakultság, semmiféle eszköztől vissza nem riadó hatalmi téboly dühöngött, melyre csak a független, pártatlan és elfogulatlan bíróság tudta ráhuzni szükség esetén a kényszerzubbonyt.

Ma, amikor azt kell látnunk, hogy a legsúlyosabb lecke sem volt elegendő azoknak, akik elfogult, elvakult, kicsinyes és önző politikájuk fejlődésének tekintik továbbra is az országot, ami-

kor az elvakult türelmetlenség piaci lárámája szabadon tombol, a debreceni államügyész intelme különösen megfontolandó, mert a konszolidációba vetett hitünk

csak akkor nem lesz hiábavaló, ha közéletünk egyetlen épen maradt bástyája, a magyar bíróság, mint ez előtt, továbbra is hivatása magaslatán áll.

Friedrich titkolja az entente választát

Bécs, szept. 18. A Neue Freie Presse írja: Ma már nemcsak jelek árulják el, de konkrét tények bizonyítják, hogy az entente augusztusi jegyzéke alapján nem hajlandó elismerni a Friedrich István kormányt. A párisi legfelső tanács válasza, melvet a magyar kormány jegyzékére adott, most vasárnap már meg is érkezett Budapestre, a válasz tartalmáról azonban Friedrichék nem adtak semmiféle információt. A kabinet a közvéleménnyel szemben mély hallgatásba merül, ez a hallgatás azonban beszédes dokumentuma az új fordulatnak.

Friedrich mindent elkövet, hogy biztosítsa maga részére a hatalmat s ezért volt hajlandó a Heinrich-kormányral való kísérletezésre, de ez a vállalkozás is alapjában omlott össze, mert az ántánt elvi álláspontja ma is az, ami Clemenceau jegyzéke idejében volt, hogy a jelenlegi kormány létalapja illegitim, mert államcsínyből származott és nem képviseli a nemzet közakarátát.

Az ántánt feltétlenül a wilsoni demokráciához ragaszkodik, amikor — az ország belső ügyeibe való beavatkozás nélkül — olyan kormányt kíván, amelyben a nemzet minden rétegének képviselői helyet foglalnak és így a munkásság tömegei is szóhoz jutnak. A Friedrich-kormány e kardinális feltételeknek semmiképp sem felel meg, amit főképp a zsidóellenes akciók bizonyítanak, amelyek káros hatást keltenek nemcsak a budapesti ántánt-missziók körében, amelyek élénken tiltakoznak a reakciós törekvések ellen, de az egész művelt külföldön is.

Erre vezethető vissza, hogy Friedrich István miniszterelnök ma már nemcsak a magyar közvélemény előtt igyekszik tisztázni felfogását és szerepét ebben a kérdésben, hanem az ántánttal szemben is igazolásra kényszerült.

A budapesti sajtó a román hadsereg védelme alatt.

Budapest, szept. 18. A budapesti román katonai cenzura

a fővárosi lapokban a következő nyilatkozatot tette közzé:

Felsőbb helyről kapott utasítás alapján figyelmeztetünk minden nyomdai vállalatot, hogy a román katonai cenzura előzetes engedélyenélkül semmiféle nyomtatvány sem készíthető. Ez ellen a rendelet ellen vétőket a román hadbíróóság fogja felelősségre vonni, másrészt pedig minden cenzurázott nyomtatvány román hatósági védelem alatt áll.

A románok nem támogatják Friedrichéket

Diamandi Constantin, a román kormány budapesti meghatalmazott minisztere, a „Pesti Élet” munkatársa előtt a Friedrich-kormányról a következő nagyfontosságú kijelentést tette:

— Igazságtalan a több oldalról hangoztatott szemrehányás, hogy mi a Friedrich-kormányt támogatjuk. Mi egyetlen magyar kormányt sem juttatunk hatalomra és egyetlenegy sem segítünk annak megtartásában. Ez nem a mi feladatunk. Mi csak a rendet akarjuk és fogjuk fenntartani. Magánvéleményem szerint itt Magyarországon nem válthat fel egy bolsevista-rendszer a reakciós politika. Nem lehet az egyik végtől a másikba esni.

— Sem a román kormány, sem a román hadsereg-főparancsnokság nem működik közre semmiféle politikai osztály, illetve felekezeti üldözésben, de ilyesmit el sem fog tűrni. Nem engedhetjük meg, hogy a román csapatok jelenlétét bárki bármilyen irányú politika vagy üldözés céljaira kihasználja. Mi a legteljesebb sajtószabadság hívei vagyunk és az a kívánságunk, hogy a társadalmi, gazdasági és politikai élet újra feléledjen.

Friedrich ki akar térni liberálisnak

A „Neue Freie Presse” budapesti levelezője interjút közöl Friedrich Istvánnal. Az interjúban Friedrich többek között ilyen meglepő nyilatkozatot tesz:

Az talán legnagyobb feladatom, hogy a politikát olyan vonal felé irányítsam, amely egy metszéspontban azokkal az irányokkal fog találkozni, amelyek ma az ország liberális pártjai képviselnek. Ezekkel az erőkkel és azoknak érzékenységeivel minden politikusnak számolnia kell. Ha engem valamely kölső hatalom egyszerűen eltávolít, úgy ezáltal a kérdés még nincsen megoldva. Mert azok az erők, amelyeket én képviselek és amelyeket én talán uralok is, akkor még mindig elevenek maradnak és talán medrűkből kiléphetnek és olyan mezőségeket árasztathatnának el, amelyek ma védettek. Én Magyarországon egy olyan megoldást, amelyben a liberalizmus pártjai és a nemzeti hazafias zsidóság szintén közre nem működne, el sem tudok képzelni. Ennél fogva elsősorban a kereszt-

A román hadseregparancsnokság rendelete

1. Vétkezők tekintetében

1. Vétkezők tekintetében minden egyesnek, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni híresztelést, megbeszélést, fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyezete és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezők a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönről és 2000 lei pénzbüntetésre elítélletni, amikor a fenti vétkek kíméletlen és árulás-szándékkal történtek, a háború esetén érvényes büntülések fognak vőgrhajtatni.

tyénszocialista blokknak a szabadelvű pártokkal és a nemzeti zsidósággal megbékülten kell együtt működnie: ez az én programom. Némi türelmet kérek, meg fogom győzni a nyilvánosságot, hogy e feladat megoldására képes vagyok. Akkor egészen másképp fogják megítélni vállalkozásomat, mint ezt más oldalról történik.

Igy szól a nyilatkozat. Sajnos azonban a tények egészen ellenkező beállításhoz helyezik a jelenlegi kormány működését, mint ahogyan a »kormányelnök« olyan szépen elmondotta a bécsi tudósítónak.

Mikor lesz kész a magyar békeszerződés

A budapesti lapok tegnap az Associated Press jelentése alapján azt közölték, hogy a magyar és a bolgár békeszerződést október közepén írják alá. Ez a híradás megerősítésre szorul. Az osztrák békeszerződést megelőző tárgyalások hosszadalmas eljárások után arra lehet következtetni, hogy október közepén aligha kerülhet tető alá magyar béke ügye. A magyar politikai helyzet is annyira bonyolult, hogy a legnagyobb optimizmussal sem lehet október közepére olyan konszolidációt várni, mely mellett a békeszerződés annak rendje és módja szerint aláírható lesz.

A köztársasági párt a liberálisok tomoruleseért

Budapestről jelentik: Az Országos Köztársasági Párt értekezletet tartott, melyen a politikai élet liberális érzelmű vezéremberei imponáló nagy számban gyűltek össze. A megjelentek között volt Varjassy Lajos, a volt szegedi kormány minisztere, Balogh Ernő volt közlélemezési miniszter, Zsolnay Miklós, egyik liberális párt elnöke, Supka Géza dr., Mezei Ernő és sokan mások.

Nagy György elnöki megnyitójában kifejtette, hogy külső belpolitikai szempontokból egyedül a köztársasági államforma lehet a kivezető út, mert csak ez illeszthető az entente világterveibe s lehet biztosítéka a belső rendnek. Mindent meg kell tenni, hogy ez az eszme propagáltassék s csak a köztársasági államforma lehet minálunk a demokrácia igazi képviselője Kossuth próféciája szerint is.

Veér Imre dr. élesen szembeállt azon feltevessel, mintha a liberális tömörülés bármilyen felekezeti alapon történék, de hangsúlyozta, hogy a XX. század civilizátorikus értéke, a kereszténység erkölce s a valódi Krisztusi gondolat szolgál a köztársasági politika fundamentumát.

Balogh Ernő melegen üdvözli a köztársasági párt törekvését a liberális blokkra annál is inkább, mert a liberálisizmus a nemzeti gondolatot, a nemzeti érzést és a nagy tömegek jólétét jelenti.

Varjassy Lajos rámutat arra, hogy a progresszív gondolatokat teszik felelőssé a tanácsköztársaság büneiért. Óriási politikai hiba nem alkalmazkodni az entente politikai és gazdasági strukturájához. Megkísérelni a régi feudális uralom visszaállítását a Habsburgokkal s ezzel egyidejűleg a germán junkerpolitikát, nemzeti szerencsétlenség volna. Németországban is megbukott a junkerpolitika. A világháború a nyugati demokrácia harca volt a feudálisizmusai. Végzetes dolog keresztényszocialista jelszóval feltámasztani a mult idők avult hagyományait.

A zsidók szenvedései a kommunizmus alatt

Az „Egyenlőség“ beszámolója a vörös rémuralomról

A minden vallásfelekezet ellen indított hadjáratot indító kommunisták betiltották az Egyenlőség című zsidó hetilapot is. Most, hogy újra megjelenhetett, Szabolcsi Lajos dr. szerkesztő ezt a következő sorokban adja hírül:

Szamuely Tibor április 12-én a kezünkől kiragadott „Egyenlőséget“ is betiltotta azaz a megjegyzéssel, hogy meg fogja szüntetni a zsidó vallást és zsidó egyházat.

Mi vagyunk áldozatai azoknak a rettenetes társadalmi és politikai felfordulásoknak, melyek Magyarország életét az elmúlt fele évtizedben feldúlták. Senki e végzetes napokban nem szenvedett annyit, mint a zsidó.

Elsősorban a kereskedő volt az, aki a kereskedelmi és ipari élet végzetes összeomlásában elveszítette becsületes munkájának eredményét azért a kereskedői munkáért, mely egyúttal Magyarország felvirágzását jelentette az elmúlt 50 évben. A kommunizmus megölte a kereskedelmet, vagyis tönkretette a zsidó középosztályt. A zsidó latiner: ügyvéd és közhivatalnok állásnékülivé lett. És amikor a kisemberek egzisztenciája is összedőlt a forradalmakban, ezzel a magyar zsidóság tulajdonos többsége, a zsidó kisember, a zsidó szatócs, a zsidó kereskedő temetődtől eldőlt a szociális felfordulás alatt. A zsidóság volt itt is a veszteség. A zsidó felekezetet, amint tagjai egyenként is tönkrementek, úgy az egyház is, mint vallásközösség, a legretentőbb krízisbe jutott a rémuralom alatt. A zsidó hitközségek nehezen szerzett kis vagyonát szetszörták, jótékony alapítványait könyörtelenül megsemmisítették, temetőik ajtókat rendjét felbontották, ehhez, hitoktatóik nyomorogva és ártatlanul tengődtek, tan-

mányait. Németország és Ausztria demokratikus köztársaságok. Grossországnak sem lesz többé cárizmus. Aki Magyarországot a civilizációba akarja illeszteni, az csak köztársaságot akarhat. Híve a koncentrációnak, sőt a fuzionak.

Mezei Ernő nem hisz senkinek a komoly liberálisizmusában, aki nem republikánus. Teljes lélekkel helyezkedik el a pártban, mert úgy látja, Európa polgári fejlődésével csak mint köztársaság lehetünk összhangban. A szociáldemokrácia a köztársaságot seholsem veszélyezteti. Mi Magyarország centrális gondolatát fejezzük ki.

Supka Géza és mások felszólalása után a megbeszélés azzal ért véget, hogy a pártok egyesítésének politikai gondolatát a közeli napokban meg kell valósítani.

intézkedéseiből kiharancsolták az ősi zsidó vallás szellemét, büszkeségeiket, világhírű filantropikus intézményeiket szélezüllesztették és feloszlatták. Tönkrementek, lerongyolódtak, megsemmisítettek a zsidók és mégis most, mikor felvirrad a nemzet új napja, még azt kell megélnünk, hogy a magyarság egy részének lelkében ijesztő gyűlöletet szítanak ellenünk és hogy minket, a legjobbakat tesznek felelőssé azért, ami történt. Miért? Mit vétett a zsidóság, mit vétett valamennyi zsidó, hogy egységesen és együtt vádolnak meg?

A rémuralomnak semmi köze a négyezer éves zsidó szellemhez. Az ősi zsidó államjogának, a tulajdonról vallott zsidó feleletnek a zsidóság isteni alapgondolatának, mely szerint az ember és az egyén szabadsága mindenek felett való, merőben ellentéte, egyenes meghazudtolása volt a magyarországi rémuralom. Aki a kommunisták büneiért a zsidó szellemet vádozza, az a zsidó szellemet nem ismeri. A zsidó szellem nem a terror, hanem a szabadság, a demokrácia szelleme.

A másik vád, hogy a rémuralomban zsidók vettek részt. Aki e mozgalom szolgálatába állott, az már levelettel minden tekekezethez való tartozóságát, az nem volt többé sem zsidó, sem katolikus, sem unitarius. Kun Béla és Ágoston Péter együtt szolgáltak a kommunizmust. Csak az ítélet el Kun Béla miatt a zsidóságot, aki Ágoston Péter miatt az egész kereszténységet magyára fogja küldeni. Mi köze a kommunista zsidóknak Kun Béla-hoz, mi közük hívó katolikusoknak Ágoston Péterhez?

Megcátohallan hiteles tények egész sorával bizonyíthatjuk, hogy különösen a vidéken, a zsidóság szenvedett legjobban a kommunista terror alatt. Fel-

akasztott, agyonlőtt, megkínzott zsidó családapák, tönkretett zsidó vagyonok fogják bizonyítani, hogy a magyarságért, az egyéni szabadságért mit áldoztak a zsidók a legutolsó hónapokban. Az igazság, hogy minden ellenkező vád dacára vérrel és vagyonukkal leghevebb fiai voltak a zsidók ennek az országnak.

Ime néhány bizonyíték. Március 21-én a budapesti zsidó vezető férfiakat börtönbe vetették. A Lenin-fiuk éjnek idején megjelentek a kiszemelt lakásán, házkutatásokat tartottak, aggódó és rémüldöző családtagjait elhurcolták, hogy börtönbe vessék. Így jártak Székely Ferenc, a pesti hitközség elnöke, Ehrlich G. Gusztáv, hitk. előjáró, Sándor Pál, Glöcksthal Samu dr., a három Freidiger: Ábrahám, Lipót és Károly, Nagel Marcell, Hecht Ernő, dr. Dirsztay Béla báró, Beimel Sándor, Fleiszig Sándor, Wolfner Tivadar és József bárók, Grünfeld Miksa és sok más zsidóhitű, aki a fővárosi köz- vagy hitközségi életben szerephez jutott. Ehrlich G. Gusztávot puskatussal ütötték. Kornfeld báróval a foglyszállító kocsi a terrorfiu cipőjét tisztította. Fábrián Béla dr. törvényszéki bírót ellenforradalmi üzelmek címén magánzárkába dugták, vadállati kegyetlenséggel éhezettek és kihallgatás nélkül, hetekig tartották fogva.

A legdurvább atrocitások egyike az volt, amit a bolsevikiek Weisz Manfrédal, a nagy zsidó filantropával és nagyiparossal szemben elkövettek. Nemcsak óriási ipartelepeit szedték el, hogy a maguk céljaira hasznosítsák, hanem magánlakásait is matrózok szállították meg, akik ott foglyul tartották, enni-inni nem adtak neki, úgy, hogy Weisz Manfréd, csakhogy a kínzásoktól meneküljön, öngyilkosságot követel el és napokon át élethalál közt fekdött. Rádásul a bolsevista kormány szolgálatában állott sajtó az élet-halál harcot vivó nagyiparost még szidalmakkal is illette.

A soproni fogházban az ország minden részéből összehírt ellenforradalmárokat közül Kopstein Béla műszerész öt évi fegyházra ítélt, Lévai Imre két évi fegyházra ítélt, Béla Henrik dr. ungvári orvos élethossziglani fegyházra ítélt és Melczér István szendrő-ladi földbirtokos husz évi fegyházra ítélt szenvedtek.

Folyó évi május 19-én Miskolcra az Avason kivégezték: Klein Béla dr. kolozsvári orvost ellenforradalmi és hazafias üzelmek miatt. Ugyancsak kivégezték Lefkóvics Bernát földbirtokost, Rózsavölgyi Béla orvos-tanhallgatót hazafias nyilatkozatai miatt május 22-én golyó általi halálra ítélték.

Gyöngyösön Welt Ignác üvegkereskedőt, mert az ellenforradalom kitörésekor bevonta a vörös és kitűzte a nemzeti

Központi vásárcsarnok
Degenfeld-tér 8., Csapó-utca elején

42 nyilas csemegesőllöt és dianyetermést
megvettünk s így módunkban van kávésok és vendéglősök részére, valamint nagyban és kicsinyben legolcsóbb árakat számítani.
Vízment áradék előnyben részesednek.

zászlót, felakasztották. Ezekon kívül a zsidóság ezer és ezer mártírjának rémes esete tanus- kodik arról, hogy mennyit szen- vedtek a zsidók a kommuniz- mus alatt.

A kommunizmus, melyet zsidó jelezővel kezelnek azok, akik ebből tőkét akarnak ko- vácsolni, a zsidó intézmények ellen is a legnagyobb atrocitá- sokat követték el. Teljesen ki- fosztották a pesti izr. hitközsé- get, rabbiszemináriumot, szent- egyet, az összes zsidó alapít- ványokat, melyeknek vagyonát elherdálták. Mikor az orsz. izr. irodában a kommunisták likvi- dalása ellen Gerő Albert dr. titkar és Endrei Simon, a Chebra kadischa titkára fel- szólaltak, Faber Oszkár ki- ugrott piarista, az egyházak losztogatója, revolvert fogott rájuk és mindkettőjüket forra- dalmi törvényszék elé állította.

Az állampénztár megkezdte a ruhasegély kiutalását

A városi alkalmazottak is rövidesen megkapják a ru- hasegélyt.

A debreceni állampénztár, mi- vel az adott viszonyok között kiutalása sem lehet rá, hogy az állami alkalmazottak ruhebe- szerzési segélyének kiutalására szükséges hatalmas összeget köl- csön útján megszerezhesse, le- mondott arról a gondolatról, hogy az összes állami alkalm- zottak ruhasegélyét egyszerre fizesse ki és úgy határozott, hogy a rendelkezésre levő pénz- összeg nagysága szerint fokoza- tosan megkezdje a ruhasegély ki- utalását.

A kiutalás első része már meg is történt. A legkisebb javasalka- zású állami alkalmazottak, a szolgák és a díjazók már meg- kapják a ruhasegélyt. Mielőtt az állampénztár megint számbajö- hető összeg fölött rendelkezik, azonnal folytatja a kiutalást és pedig a XI. rangosztályban levő alkalmazottaktól kezdve.

A városi alkalmazottaknak sem kell már sokáig várniok a ruhasegély kiutalására. Való- színű, hogy a város házipénz- tára pár napon belül abban a helyzetben lesz, hogy az ösz- ses városi alkalmazottak ruha- segélyét egyszerre kifizetheti és pedig előreláthatólag kék pénz- ben.

A gyógyszerárak éjjeli ügyelete

Debreceni gyógyszerárak a következő rendben tartanak éj- jeli ügyeleteket

Péntek: Nap — Ferencz Jó- zsef-u. 3., Kossuth Lajos — Fe- rencz József-u. 30., Csillag — Árpád-tér 1., Arany Sas — Hat- van-u. 60.

Elismerten szolid és megbízható kiszolgálás

Feldheim Testvérek

posztóruhazában,

Király-utca 4. szám.

A román kormányválság megoldatlan

Az új kormány csak az ellenállás politikáját vallhatja. — A Balkán-államok a beavatkozás ellen. — Amerika enged a kisebbség kérdésében.

Bukarest, szept. 18. A kormányválság még tart, eddig semmiféle változás nem történt. Politikai körökben pártkülön- ség nélkül az a meggyőződés uralkodik, hogy a következő kormány sem követhet más po- litikát, mint az ellenállás poli- tikáját.

Bukarest, szept. 18. Fer- dinánd király tegnap két óra hosszat tartó kihallgatáson fo- gadta Maniu Gyulát; majd kihallgatáson jelentek meg a ki- rálynál Take Jonescu, valamint Avarescu és Conda tábornokok.

Bukarest, szept. 18. Mar- ghitoman volt miniszterelnök tegnap este a konzervatív párt- ban kijelentette, hogy pártjának ebben az órában egységesnek kell lennie és olyan politikát kell folytatnia, mely az ország, Nagyrománia érdekeinek min- denben megfelel.

Bukarest, szept. 18. A ki- rály tegnap késő este fogadta Flondor Jancu volt bukovinai minisztert és vele Pangrati bu- karesti politikus jelenlétében Nagyrománia külső és belső poli- tikai kérdéseiről tárgyalt. Fél- órával ezután Bratlanu jelent meg a király előtt és a frissen érkezett párisi táviratokat ter- jesztette elő.

Belgrád, szept. 18. Pavlo- vics, új kabinet alakításával meg- bízott szerb diplomata fogadta a Daily Telegraph külön tudósító- ját és kijelentette előtte, hogy a kormányválság két nap óta csak súlyosbodott és aligha akad valaki, aki kabinet alakításra vállalkozna, mióta Jugoszlávia elhatározta, hogy az osztrák békeszerződést nem írja alá.

Belgrád, szept. 18. Az egész szerb sajtó a bukaresti kormány- válsággal foglalkozik. A szerb lapok kijelentik, hogy Bratlanu épen idejekorán adta be lemond- dasát és helyeslik a román po- litikát, mely az angol és ameri- kai kapitalizmus követeléseinek nem enged és nem tűrheti, hogy idegen államok Románia bel- ügyeibe beavatkozzanak. Romá- niának a jövőben teljes nyuga- lomra lesz szüksége, nem pedig viszálykodásra, melyet kívülről támogatnak. A szerb politikusok értékei tudják Románia poli- tikáját és követik is. A »Piemont« szerint az sincs kizárva, hogy Görögország is ugyanezen poli- tikát fogja követni ha az ame- rikaiak és angolok nem enged- nek.

Az összes belgrádi lapok azt írják, hogy a Balkán-kérdésben semmi esetre sem lehet torni idegen beavatkozást.

Belgrád, szept. 18. Ves- nics, párisi szerb követőtől teg- nap a külügyminiszteriumhoz érkezett táviratok jelentik, hogy a békekongresszus körében két nap óta bizonyos változások észlelhetők, melyek arra mutat- nak, hogy az Egyesült Államok képviselői arra az elhatározásra jutottak, hogy a kisebbségek kérdésében úgy Jugoszláviát, mint Romániát illetőleg enged- ményeket tegyenek.

Ly on, szept. 18. A »Dimi- neata« alábbi igen érdekes párisi hírt közli: V a j d a és M i s u, román bekeledelegatusok penteken Poincaré elnökkel és Pichon francia külügyminisz- terrel fontos megbeszéléseket folytattak.

A beszélgetések szí- vélyes jellege reményt nyújt arra, hogy módot fognak ta- lálni olyan megoldásra, mely az egész világot kielégíti.

A kisebbségek és még inkább Budapest kérdései kétségkívül igen alkalmas alapot adnak a kölcsönös megértésért

A horvátok nem zavarognak

Belgrád, szept. 18. A szerb sajtó hivatalosan megcáfolja az utóbbi napokban kumoidi, külö- nösen romni lapokban terjeszt- tett híreket, melyek szerint Horvátországban az elégedet- lenség pontokba zavargásokra ve- zettet volna. Horvátország és Szlavonia politikai partjai es a régi szerb királyság partjai kö- zött teljes az egyetértés.

D'Annunzio Fiumében

London, szept. 18. A Times az angol kormányhoz közeli forrásból jelenti, hogy a béke- kongresszus a romai kabinetnek jegyzéket küldött, melyben fel- szólítja a romai kormányt, azon- nal intézkedjen, hogy Gavrielo D'Annunzio, aki tudvalevően pár nappal ezelőt olasz katonaság- gal bevonult Fiumébe, azonnal hagyja el Fiumét.

Traolis

Athén, szept. 18. Az »Agence d'Athéne« jelentése szerint teg- nap 6 török, 3 alban és 2 szerb tagból álló küldöttség érkezett Athénba és bemutatkozott a kül- ügyi hivatalban. A küldöttség a görög külügyminiszternek jegy- zéket adott át, amelyből kitűnik, hogy Thrácia lakosai a bolgárok

kivételével, semmi körülmények között sem akarnak Bulgáriához csatoltatni.

Smyrna

Athén, szept. 18. A görög la- pok kijelentik, hogy a békekong- gresszus most már véglegesen el- intézte Smyrnában a görög ügye- ket és Görögországot ebben az ügyben teljesen kielégítette.

Amerikai csapatok a Rajna jobbpartján

Berlin, szept. 18. Koblenzből érkezett hírek szerint tegnap na- gyobb amerikai csapatkielönt- mény érkezett oda egy tábornok parancsnoksága alatt, hogy a Rajna jobbpartjának katonai fel- ügyeletét átvegye.

A kisebb bankjegyek üzerei ellen

6. számú rendelet.

Mi a román hadsereg által megszállott magyar területek kormányzója, a katonai büntet- ő törvény alapján, a köz- biztonságra és az ország védelme érdekében, hogy üzleti speku- lantsok az 1, 2, 10, 20 és 25 koronás bankjegyeket a forga- lomból kivonják, illetőleg azo- kat a határon túlra s különö- sen Csen Szlovakiába kiszallit- ják, azokkal ily módon a köz- érdek és az ország karára üz- letet csinálnak, mi által ezen bankjegyek számanak a penz- piacon való csökkenését idézik elő és modlettől hozzájárulnak a nyilvános és közeleti forga- lom megnehezítéséhez,

rendejük:

Bármely személy, amelyik a katonaság megszállott területe- ket elhagyja, nem vihet magá- val 10-nél több 1, 2, 10, 20 és 25 koronás kisebb bankjegyet.

Eppen úgy egyáltalában meg- van tilva bármely uton es mo- don ezen katonaság megszáll- ott területeiről a lent mar emi- tett kisebb bankjegyekből 10 darabnál többet kivinni. Ha- sonlóképpen nincsen megeng- edve senkinek ezen bankje- gyekből 10 darabnál többet visszahozni. Ugyancsak szigo- ruan tilos a feher bankjegyek- nek kekre való becserelese, vagy nagyobb bankjegyeknek ki- sebb bankjegyekre való levalta- tása alkalmasan ezen levaltas- ert bármilyen összeget levonni, mivel a feher bankjegyeknek ugyanazon értékű levele, mint a kek bankjegyeknek.

Mindazon, akik jelen rende- letet megszegik, 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel lesznek sújtva, azonkívül pedig a lent emittelt számmal nagyobb mennyiségben bírtokukban levő kisebb bankjegyek elkonozatiati fognak. A teljesség és nyom- ravezetők 30 százalék jutalom- ban részesülnek.

Kelt Debrecenben 1919. évi szeptember hó 12-en.

A megszállott területek katonai parancsnoka:

kormányzó tábornok

Michaescu,

a pénzügyminiszterium delegátusa

N. Barbucaze.

Hetenkint háromszor szabad húst árusítani

A kormányzó-tábornok rendelete

Legközelebb megjelenik Michalescu kormányzó tábornoknak 18. számú rendelete, amely az állatállomány, kiméltése végett a következő intézkedéseket lépteti életbe:

1. Szeptember 21-től kezdve, úgy Debrecenben mint az egész katonailag megszállott területen nem szabad mindenfajta marhát korlátlanul vágni, hanem csak a minden község hetenkinti háromszori szükségletére a körleti rekviráló-bizottságok, községi hatóságok és a helybeli állatorvosokkal egyetértésben megállapított mennyiséget hetenkint kétszer és pedig: hétfőn és pénteken. Ezen állatállomány-mennyiségébe számítandók a hentes-gyáraknak szükséges állatok is.

2. Szigorúan tilos akármilyen vendéglőnek készíteni és árusítani a közönség fogyasztására húsételeket más napokon, mint kedden, szombaton és vasárnapokon.

3. A mészáros- és hentes-üzletek, általában akármilyen friss vagy konzervált húst kiadók, csak a fent említett napokon árusíthatnak friss vagy hideg húsételeket.

4. A szárnyasok árusítása, vágatása és fogyasztása nincs alárendelve semmi korlátozásnak.

5. Szeptember 20-tól kezdődőleg minden marhavásár bezáratik.

A rendelet ellen vétőket 5000 koronaig terjedő pénzbüntetés vagy két évig terjedő börtön, vagy mindkét büntetés éri.

Az orosz fogoly gyilkosa

Az esküdtek felmentő verdiktje

A múlt év május havában jött haza negyvenhárom hónapos lelkét és testét ölé hadifogságból, a birhedi Szibériából, Király Mihály, aki civil életében a város határában lévő Bleyer Mór tananyag volt béresgazda. Amikor még 1914-ben bevonult, fájó szívvel hagyta itt ifjú feleséget, akit három és fél évi szenvedéssel teli távoztól után örömteli szívvél látott viszont. Öröme azonban nem sokáig tartott. Hazában találta Csernyánszky Dávid orosz fogolyt, aki mióta ő távol volt, a tanya gazdasági intézője lett. Csernyánszky az ő házában lakott, a felesége főzött az orosz fogoly gazdasági intézőnek és a rossz nyelvek azt becézték, hogy az asszony és az orosz fogoly szerelmi viszonyt folytattak. Király a pletykákat nem hitte el, nem haragudott az oroszra, csak a feleségére neheztelt, azonban továbbra is együtt lakott vele.

Csernyánszkyval később idők folyamán gazdasági ügyek miatt többször perlekedtek. Így történt október 26-án is, amikor repaszállítás közben nézeteltérés keletkezett Király és Csernyánszky között. A veszekedés

oly hevesse vált, hogy a perlekedők ökökre mentek. Király földre teperte Csernyánszkyt, és tára térdelt és a zsebéből kihúzta zsebkéssel a nyakába szurt, minek következtében Csernyánszky pár pillanat alatt kiszenvedett.

Ma állott az esküdttörbíróság előtt erős felindulásban elkövetett szandékos emberöléssel vádoltan Király Mihály. Beismerte, hogy agyonszurta az orosz Csernyánszkyt, de elveszteite öntudatát, lelkébe toltat az a sok keserűség, amit fogságában szenvedett s amikor hazajött, egy orosz zsidó dulta fel családi boldogságát.

A törvényszék több tanút hallgatott ki, akik egyhangzóan eldönték, hogy Király mindig békés ember volt, sőt még Csernyánszkyknak sem volt haragosa, mert beszélték egymással.

A bizonyítási eljárás befejezése után Gergics Károly dr. államügyész tartotta meg vádbeszédét. A legjobb akarattal sem tudja elképzelni, hogy a vádlott önkívületi állapotában követte el tettét. Az a körülmény, hogy a vádlott fél éves itthonléte alatt elrejtette érzelmeit, melyek csak a gyilkosság elkövetésekor robbantak ki, azt mutatja, hogy erős felindulásban, de öntudatosan követte el tettét. Figyelmeztette az esküdteket. Hozzanak igazságos verdiktet, nehogy azt mondassák, hogy Magyarországon ártatlanul lehet embereket gyilkolni, meg ha azok orosz zsidók is.

Jóna Kálmán dr. védő védőbeszédében azt fejtette, hogy a vádlott önkívületi állapotban, jogos szenvedélyektől hajtvva szurta le azt a Dávidot, aki anynyi szenvedést okozott neki s akinek fajtájától már Szibériában is annyit kellett túrnie.

Gergics Károly dr. államügyész reflektált a védő szavaira. Az esküdttörbíróság nem lehetnek sem illoszemítők, sem antiszemítők. Nem az a nagy kár, hogy Csernyánszky Dávidot meggyilkolták, hanem az lesz a nagy kár, ha gyilkosok büntetlenül, szabadon loagnak járhatnak. A régi magyar igazságszolgáltatás szellemétől alhatott ítéletet kér: az esküdtek ne azt tekintsek, hogy a sértett zsidó volt-e vagy nem; hanem arra feleljenek, hogy bűnös-e a vádlott vagy nem.

Az esküdtek rövid tanácskozás után hozták meg verdiktjüket: arra a kérdésre, hogy a vádlott öntudatlan állapotban követte-e el tettét, igennel feleltek.

A bíróság e verdikt alapján felmentette a vádlottat. Az államügyész semmiségi panaszt jelentett be.

A bolsevikiek súlyos veresége

London, szept. 18. A hadügyminisztérium közli, hogy Wrangle tábornok önkéntes hadserege Caricin védelmének teljes sikert aratott. A bolsevikieket, akiknek támadása három napon át folyt, vissza vetették. 9000 fogoly, 11 ágyú és 100 gépfegyver maradt a tábornok csapatainak kezén. Harom bolsevik ezred megadta magát, két másik ezred tökéletesen megsemmisült. (MTI.)

A visszamaradt utazási igazolványok

Figyelemztetés.

A közönségnek tudomására hozzuk, hogy az alant köztét névsorban feltüntetett egyének mindeddig nem érdeklődtek a parancsnokságnál utazási engedély iránti kérvényük iránt. Azok, akik beadott kérvényük alapján utazási engedélyt akarnak nyerni, a következő sorrendben jelentkezzenek: 1-50 számig szept. 20-án, 50-100 számig szept. 22-én és 100-150 számig szeptember 23-án. Minden jelentkező köteles bemutatni kérvényének írtató-számát. Akik a fent jelölt határnapon nem jelentkeznek, azoknak kérvénye hatályát veszti.

A névsor a következők:

1. Udvari Mária Körösladány.
2. Sarkadi Mihályné Debrecen.
3. gróf Degenfeld József Debrecen.
4. Dr. Bárdos Jakab Debrecen.
5. Varga Erzsébet Záhony.
6. Marton Sándor Érkererű.
7. Nemes István Debrecen.
8. Balogh Gábor Debrecen.
9. Szabó Gáborné Hajduszoboszló.
10. Weisz Simon H.-Vámospercs.
11. Szabó Bertalan Hajdunánás.
12. Steinberger Ernő Debrecen.
13. Steinberger Dezső Debrecen.
14. Stodolnik Sándorné Hajduböszörmény.
15. Juhász József Hajduböszörmény.
16. Thiry Agoston Budapest.
17. Veres István Zsibó.
18. Mommer Anghela Budapest.
19. Király Kálmán Debrecen.
20. Hajdudorog.
21. Szotyori Albert Szeged.
22. Frenck Zoltán Budapest.
23. Kroh Vilmos Debrecen.
24. Praszner Rith Dezső Nagyvárád.
25. Kovács Lajos Hajdudorog.
26. Dr. Langer Imre Debrecen.
27. Gallo József Nyiregyháza.
28. Lichtenberg Sándor Nyiregyháza.
29. Tóth Miksa Debrecen.
30. Grünfeld Lajos Debrecen.
31. Kassu Gáborné Debrecen.
32. Vasas Gábor Hajduböszörmény.
33. Bathory István Debrecen.
34. Özv. Veres Lászlóné Debrecen.
35. Borzi Ernőné Hajduszoboszló.
36. Fried Antal Debrecen.
37. Zvetből Dávid Nyiregyháza.
38. Szoka Antal Hajdudorog.
39. Senők Lajos Debrecen.
40. Fanta Ernő Debrecen.
41. Harányi Ferenc Hajduböszörmény.
42. Herskovits Ábrahám Debrecen.
43. Zvazzerényi István Kiszvárd.
44. Bomba Martonné Nyiregyháza.
45. Tomó Béla Kállódemeny.
46. Gaspar Janos Nyiregyháza.
47. Ferencz Elek Csikszépvíz.
48. Gyulai Lajos Balmazújváros.
49. Vizeze József Debrecen.
50. Bereki Zsuzsanna Tenke.
51. Imre Boldizsár Nyirbátor.
52. Halász Andor Szt. Jakab.
53. Szalkai Antal Hajduböszörmény.
54. Ambrus Mária Budapest.
55. Albert Márton Genai Szivassai.
56. Grünfeld Zeigmond Nyirbátor.
57. Jóni Sándor Debrecen.
58. Magyar András.
59. Dr. Kovács Miklósné Nyiregyháza.
60. Kraiovanszki Mária Budapest.
61. Magyar Imre Debrecen.
62. Gutmann Samuel Nagykanizsa.
63. Kovács Lajos Budapest.
64. Tóth Pál Hajdudorog.
65. Erdős Lidia Hajduszoboszló.
66. Kovács Ferencné Debrecen.
67. Özv. Singlédi Lászlóné Budapest.
68. Özv. Popper Dávidné Debrecen.
69. Wéber Ede Hajduszoboszló.
70. Herskovits Jenő Debrecen.
71. Szenatorai Augusta Debrecen.
72. Gaspar Gyuláné Nagykanizsa.
73. Szegai Sándor Nyiregyháza.
74. Özv. Ancker Istvánné.
75. Gross Emlánuelné Nyiregyháza.
76. Lippe Vilmos Debrecen.
77. Karmazsin Janosné Debrecen.
78. Mágori Lajosné Debrecen.
79. Sikora István Nyiregyháza.
80. Klein Zsigmond Debrecen.
81. Pethő József Debrecen.
82. Kardos Géza Budapest.
83. Barominka Herman Nyiregyháza.
84. Magi Vilma Hajduböszörmény.
85. Rapport János Nagykanizsa.
86. David Lajos Debrecen.
87. Csorvási A. András Hajdunánás.
88. Csorvási Andrásné Hajdunánás.
89. Dr. Lesnyovszky Ernőné Tiszafüred.
90. Leóárd József Debrecen.
91. Kun Sándorné Hajdudorog.
92. Csap.
93. Grosz Ernő Nagyvárád.
94. Folyak Pál Debrecen.
95. Gaspar Gyuláné Nagykanizsa.
96. Szarukán Sándor Debrecen.
97. Dr. Papp Sándor Debrecen.
98. Popper Jenő Tolsóva.
99. Hoffler Lajos Debrecen.
100. Ajaki Béla Balmazújváros.
101. Lichtenberg Sándor Nyiregyháza.
102. Ujvárosi Miklós, Ujvárosi Miklósné, Ujvárosi Miklós, Muzsa Janos Hajdunánás.
103. Heller Kálmán Debrecen.
104. Grosz Emlánuelné Debrecen.
105. Dr. Vladar Tivadar Debrecen.
- 106.

Grosz György Debrecen. 107. Gyulai Lajosné Balmazújváros. 108. Szondi Margit Tetetien. 109. Rabb Lajos Ákos Debrecen. 110. J. K. István Nádudvar. 111. Kampier F. Hajduböszörmény. 112. Lov. M. Mihály Balmazújváros. 113. Ezsi. S. Hajduszoboszló. 114. Fenyő Pál Debrecen. 115. Marosi János Hajduböszörmény. 116. Sebák Mária Hajduszoboszló. 117. Kone István Hajdudorog. 118. Szalkai Lajosné Debrecen. 119. Szabó Mariska Debrecen. 120. Csató Andor Hajduböszörmény. 121. Szabó Imre Debrecen. 122. Friedmann Arnold Debrecen. 123. Varga Mihályné Hajduszoboszló. 124. Horovitz Ernő Debrecen. 125. Cserterás Lászlóné. 126. Rubin Aron Beregszász. 127. Bernáth Miklós Hajduböszörmény. 128. Özv. Horváth Józsefné Debrecen. 129. Dr. Vitez Gyuláné Hajduböszörmény. 130. Szabó Ferenc. 131. Némcs. Kteika Nagyhortobágy. 132. Heteshámer Ernő és társa Debrecen. 133. Matan János és társa Debrecen. 134. Cservid Gábor Debrecen. Roth József Kiszvárd. Béla Mózes Debrecen. 135. Czitrom Farkasné Hajdudorog. 136. Balogh Istvánné Debrecen. 137. Melcs István Debrecen. 138. Miklós András Debrecen. 139. Almási Gáborné Debrecen. 140. Tóth Jenő Nyiregyháza. 141. Gáspár Mária 18 éves Nagykanizsa. 142. Kovács Aladár Debrecen. 143. Weisz József Debrecen. 144. Rezső Karoly és Kovács Jullánna Debrecen. 145. Fresanelli Zoltán Nyiregyháza. 146. Popper Dávidné Debrecen. 147. Bardocz Béla Debrecen. 148. Stenkovits Lajos Nagykanizsa. 149. Molnár Oszkár Debrecen.

Az alant megadottak általánosan ismertek.

HIREK.

— Péter király Belgrádban Belgrádból táviratozzák: Péter király, aki az utóbbi időben betegen feküdt Szalonikban, Belgrádba visszatért és a új konakban lakik. A királyi pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

— Iskola a régi csapatszálló kórházban. A tanfelügyelő és a tanács régebbi határozata alapján a tanácskozásra került, hogy a régi csapatszálló kórházát alakítsa át városiskoláépületté. A régi csapatszálló kórházban azonban nemrégiben tűzvesz pusztított s az épület helyreállítását részint hosszabb időt, részint tetemes költséget igényel. A tanács tehát elvi határozata fenntartásával az időszert az új iskolát nem építheti.

— Targyaljak Apaty István felelősségét. A Debreceni legelső semmitörvénykezde meg Apaty István ügyében a felelősségi tárgyalás. A felelősségi tárgyalás a semmitörvénykezde csopanjában a mataszterület vizsgálatára kerül. A tárgyalás, amely iránt a man sajtó is nagy érdeklődést tanúsít, előreláthatólag két napot vesz igénybe.

— A katonai gazdasági hivatali áthelyezés. A Debreceni katonai gazdasági hivatal nemrégiben egyenlő berpaiota narmadik emeletre költözött. A rokkantaknak, akik illetményüket a hivataltól kapják, panaszkodtak, hogy nekik nagyon nehéz és nehéz a három emeletre mászása. A tanács Csörvési János dr. tanácsnokot biztatta, hogy a helyszínen szemléltesse és a hivatali cselezőbizottságtól javaslatot tegyen. Csörvési János dr. ma sajtóba a szemle eredményéről rokkantaknak egy határozat

redék csigalépcsőn kell a harmadik emeletre felkínlódniok. Eösterjesztésre a tanács felhívta Kondor Kálmán főszámvevőt, mint a katonai gazdasági hivatal egyik főnököt, kísérelje meg a hivatalnak az iparostanonciskola telkén levő megfelelő földszintes épületbe való áthelyezését.

A vámhatárok. Az „Ádeverül“ írja: Tegnap óta kezdetét vette a régi román királyság és a Kárpátokon túl levő tartományok közt fennállott vámszabályok megszüntése. A predeáli vám teljesen feloszlott. Aradig semmi ellenőrzés sem lesz... A verciórovai vám Orsovára költözik. Nehány nap múlva megszűnik a carnecii váma is. A Szerbiával való új határon a következő vámállomások lesznek: Ó-Moldova és Buziás, Orsova, Drankova; a bánái demarkációs vonalon: Milkovác, Klopodiva és Marovica.

Berlitz, francia nyelvtan i. és II-ik részt megvételre keres Aczél könyvkereskedése.

A népkönyvtárak. A külső és tanyai iskolákban berendezett népkönyvtárak meglehetősen gyér látogatottságnak örvendenek, az olvasók száma nagyon csekély. A közművelődési ügyosztály ezért azt tervezi, hogy amint erre kormányhatósági engedélyt kap, a népkönyvtárakat beolvasztja a nemrég megnyitott közművelődési könyvtárba. Dicséretes kivétel a falpi iskola népkönyvtára, melyről a vezető tanító azt jelentette, hogy a könyvtár könyveit a tanyák lakói mind kiolvasták,

ugy, hogy a könyvek kicserélése lenne szükséges. A tanács elrendelte, hogy a falpi és a homokkerti népkönyvtárak kölcsönösen cseréljék ki könyveiket.

A gyilkos cigányasszony anyja. Megirtuk, hogy az esküdtörvényszék Makula Angyal cigányasszonyt gyilkosság miatt 3 évi fegyházra ítélte. A gyilkos cigányasszony Makula Róza nevű művésztolvajnö, aki a város területéről örök időre ki van tiltva. Ma délelőtt a detektívek felismerték részegen a vasútállomás előtt. Bevittek a rendőrségre, amely Mahala Rózát tiltott visszatérés miatt 30 napi elzárásra ítélte.

A rokkantak nem kapnak munkanélküli segélyt. Rásó István főispán értesítette a városi tanácsot, hogy a rokkant katonák munkanélküli segélyét beszüntette, mert a rokkantak különben is kapnak segélyt, nagyrészt munkaképes is és open mert különböző segélyeket kapnak, nem kezdenek munkához. A tanács felhívta a népjóléti hivalt, hogy a rokkant katonák munkanélküli segélyét szüntesse be.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Debrecenben Piac u. 65. sz. alatt, a Félegyhazi-féle fűszerüzlet mellett egy teljesen modernül berendezett cipőüzletet nyitottunk, hol főleg saját gyártmányú és a legkiválóbb külföldi gyártmányokat tartunk raktáron. Az elárulást szeptember hó 22-én, hétfőn reggel kezdjük meg. Weinberger cipőgyár.

Temesvári tiszteknek nem kell jelentkezniök. Artonivici Antal román királyi alezredes, temesvári tértparancsnok, magához kérte a temesvári sajtó képviselőit, akiket Molin Romulusz főkapitányhelyettes mutatott be. Artonivici alezredes szívélyesen üdvözölte az újságírókat, majd kifejtette, hogy csak két hete van ugyan Temesvárt, de ez is elég volt, hogy az itteni helyzetet megismerje. Kéri a sajtót, közölje a polgársággal, hogy mindkinek a jogai megvédetnek, mindenki igazságot kap és akit valamely sérelem ér,

bizonyos, hogy érette az elégtel nem marad el. Nem ismer különbséget, megbecsülés jár mindenkinek nemzeti különbség nélkül. De ezzel szemben természetesen elvárja, hogy respektáltassék a román királyi csapatok autoritása. A temesvári sajtónak köszöni az eddigi, a közönség megnyugtására célzó magatartását. Azt már látja, hogy cenzurára nem igen van szükség. Kéri a sajtót, hogy továbbra is megnyugtató módon írjon, mert a román csapatok azért jöttek ide, hogy megvédjék a jogot és megvédjék a lakosságot. Végül Artonivici alezredes kijelentette, hogy igazolásul annak, hogy a lakosságot meg akarja kímélni a fölésieges zaklatástól, intézkedett, hogy a volt osztrák-magyar tiszteknek nem kell már hetenkint jelentkezni, elég lesz a jelentkezés hosszabb időközökben is. Artonivici alezredes végül megköszönte a hírlapírók megjelenését és tőlük szívólyesen elbucszott.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:
Csokonai színház:
Pénteken: B. bérlet: Cyranó de Bergerac.
Szombaton: C. bérlet: Cyranó de Bergerac.
Vasárnap: Délután: Kintornás család. Népszínmű. Este: Cyranó de Bergerac.

Vígyszínház:
Pénteken: Pacsirta.
Szombaton: Pacsirta.
Vasárnap: Délután: Mánás Miska, Borbély Lili felléptével. Este: Pacsirta.

A színházi iroda hírei. Ma a Csokonai színházban B. bérletben Cyranó de Bergerac romantikus dráma kerül színpadra. — A Vígyszínházban a Pacsirta operettet adják. Színházi Újság. Ma jelenik meg a Debreceni Hét, színházi újság új száma gazdag tartalommal, izléses kiállításban. Színházi intimítások, hiteles színházi hírek és színházi apróságok tar-

titják a kétségtelenül jól szerkesztett lapot, mely már is sok olvasót szerzett magának. A színházi újság kapható minden lapelárusítónál, a színházaknál, moziknál. Ára 1 kor. 20 fill.

Varieté előadások az Aranybika-mozi helyiségében, naponta fél 9 órai kezdettel, változatos műsor, elsőrangú szereplők.

Szombaton teljesen új műsor a variétében.

?? Leo?? meglepő mutatványával a variétében.

A métely, dráma 5 felvonásban. Várkonyi Mihály és Berky Lilly főszereplésével, el ne mulassza senki ezt a filmet. Bemutatja az Apollo.

Szenzációs meglepetéssel jelenik meg ma pénteken a népszerű „Színházi Figaró“.

SPORT.

A DTE-DKASE vasárnap délutáni football-mérkőzésre iránt, melyet a DKASE üggető téri sporttelepén játszanak le, a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg sportkörökben. Mindkét csapat játékosainak legjobb tudásukat kell a mérkőzésbe vinniök, hogy a mérkőzést megnyerjék. Jegyek előre válthatók Müller szállító Ferencz József ut 73. sz. alatti irodájában.

ARANY BIKA MOZI
Péntek szeptember 19-én.
Mozi-Varieté
Sarkady Vilmos, Szilágyi Juci, Szepeszy Sándor, Rose Pallora, Révész Eta Szép Rózi, ?? Leo??
Előadás kezdete fél 9 orakor.

APOLLO
Péntek—Szombat—Vasárnap szeptember 19—20—21.
A métely
dráma 5 felv.
Főszereplők: Berky Lilly, Várkonyi Mihály.
Előadások 5—7—9 kor.

Létoriére örgróf.

— Regény. — (63)
IRTA SUE JENŐ.
— Vontcsövű fegyverrel bujjak az ágy alá? Miért Istenem, te...
— Azt mondom önnek, hogy meg kell lenni s meglesz!
Ez a jelenet a tanácsos írószobájában ment végbe, ahol sok középkori fegyver függött a tablázott falakon. A tanácsosné kiválasztott egy fegyvert, meg egy tört és az asztalra tette. Megvizsgált egy könnyű perzsapáncsot és egy páncél inget s már azon gondolkodott, hogy ezeket magára ölti, hogy annál biztosabban állhasson ellen az örgróf támadásának, de azután a tört is elég biztosítéknak tartotta és visszament férjéhez.
— Ez a tör az enyém lesz, a vontcsövű puská pedig a tied. Dehorának minden fegyvere egy szeg volt, Juditnak kard, Deh-

lának olló; Márta fegyvere a tör lesz.
— De vigyázz ám Márta, — mondá a tanácsos — mert a puská meg van töltve. Jó Isten, mire való ez a nagy készülődés?! Most újra egy kocsi állt meg a kapu előtt. A tanácsosné ijedt és izgatott volt, amikor a szolgáló jelentette:
Egy francia örgróf kíván...
— Jezusom, Istenem, ő azt — kiáltott a tanácsosné. — Bátor-ságl! — Azután halkán hozzátette: Ha csengetek, Klára, bevezeted az idegent.
Mikor a szolgáló kiment. Önépélyesen átkarolta férjét és remegő hangon így szólt:
— Flachsenfingen, a pillanat elkövetkezett! Húzd fel a ravaszt! — Istenem, szabadíts meg!
Fölemelte a szőnyeget s intett férjének, hogy bujjon az asztal alá.
— De, kedvesem, itt megfuladok! Nem illik ez!

— Nem hallgatsz! — rivallt rá Márta.
— De mire jó ez?
— Flachsenfingen, megértetél? — kiáltott dühösen a tanácsosné és karon ragadta férjét, miközben minden szavára csipet egyet rajta.
— Én igazán éppen olyan gyenge és bolond vagyok, amilyen ostoba te vagy, hogy ilyen csinyre adom magam, — mondá a tanácsos, a csipés helyét dörzsölve karján és az asztal alá mászott.
— Ha azt kiáltom: Flachsenfingen, ide! — rögtön előbujsz és irgalmatlanul leölvöd a filiszterit! — Ezzel lebecsültotta a szőnyeget, mely a tanácsos utolsó mormogását is elfojtotta.
Az elbujított segítségben bizakodva, Márta még más okos óvintézkedéseket is tett. Az asztal, mely alatt a tanácsos rejtőzött, közte és gonosz ellenfele között lesz. Oldalfedezetül két

szék szolgált és keze előtt egy hosszú toledói tör volt.
Csak ezek után húzta meg a tanácsosné hatalmas szivdobogás közben a csengettyűt, miközben odasugott férjének:
— Flachsenfingen, így kész-szen!
Néhány tagolatlan hang hallatszott az asztal alól, az ajtó megnyílt, Létoriére belépett és a tanácsosné a törre tette kezét.
XIV.
A találkozás.
Az örgróf ezúttal is tökéletes átalakuláson ment keresztül. Nem látszott idősebbnek husz évesnél. Gesztenyebarna, hajporozott haja simára volt festve mindkét arcára, amely kedvesnek, nyíltak és ártatlannak látszott. Fekete ruhát viselt, szemét szemérmesen lesütötte, zavartan forgatta ujjai között a kalapját. Megállott az ajtóban s egy lépést sem tett előre.
Folyt. köv.)

A közönség figyelmébe.

Mielőtt cipőszükségletét beszerzné, forduljon bizalommal

Weidner utódához,

ahol salát készítményű gyermekcipők minden számban, ugyszintén női és férfi cipők állandóan kaphatók

Batthyányi-utca 6. sz.

Gummi-hélyegzőt

peccsétnyomót és mindenféle véaszt készít

PAULÓ vésnök.

Batthyányi-utca 22. szám.

Telefon: 13-75.

Legdivatosabb férfiöltönyöket legszolidabb árban készít

Szabó János.

Püspöki palota, a nagytemplommal szemben.

Szep, nagy cserépkályha

olcsón eladó.

Megtekinthető **Piac-utca 49. sz. II. udvar az emeleten.**

Mangalica tenyészkánok eladó.

1 1/2 évesek átveszeltek, erős csontozatúak, széke gondör szőrűek.

Csorbaji Testvérek, CSOBAJ. Szabolcs m.

Vasutállomás Tiszalók vagy Tokaj. Leveleket kérem Tiszalók községére küldeni.

Csemegeszőllő

naponta érkezik. Nagyban és kicsinyben kapható

Darvas Miksa és Társa

csemegeszőllőben, **Piac-utca 34., a főposta mellett.**

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debreczen, ref. Egyházpalota.

Rendelés egész nap.

Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajok, nemibetegségek s minden más chronicus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

LIBAHUS

kapható,

24 korona

kilója

Schwarzember, Hatvan utca 36.

Ajánlom gyári készletem!

- 800 drb acél Szelek-eké D6K
- 3000 " erdélyi kerülő eke,
- 1100 " ebetest, 150A,
- 600 pár vasborona,
- 50 drb szőlőszövő,
- 75 " termény rosta,
- 100 " tegeeri morzóló,
- 450 " borprés 90 300 literig,
- 4000 fnt. rosta és malom sziszövet, ekevasak ekekormányok és ekéfelek, 2 vas kesztergőpad, 2 gyors fűrész 10 mm, 1 műszeres vasesztergőpad, 1 fejpád

GITYE gépgyár, NAGYVÁRAD.

Saját termésű

Csemegeszőllő

nagyban és kicsinyben állandóan kapható

Gyémánt Géza és Társa cégnél **Piac-utca 58.**

Anatole France

3 újabb könyve:

- Servien csodavárásai 12.--
- Nyársforgató Jakab meséi 12.--
- Egy színész története 5.--

10 % felár.

Kapható:

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében **Piac-utca 34.**

Csemegeszőllő

elsőrendű válogatott viszonteladónak fizetékhez szállítva jutányosan eladó.

Agrárbank szállótelepe, Arany János-u. 42.

Prima méz legolesőbb napi árban kapható

VETÉSY fűszerüzletében **Bethlen-utca 36. szám.**

Eladó ház

Széchenyi-hert, Széchenyi ut 13

4 szoba, konyha, kamara hozzávaló melléképületekkel, villanyvilágítás és jó vizű kúttal, szépen termő szőlő és gyümölcsösökkel 1345 □ öl

Kőváry Miklós

szűcsmeister: Honvéd utca 32.

Eladó női szőrmekabátok, muflók és boák áruháza, női és férfi kabátok bélelését a legújabb divat szerint, jutányos árakon.

Csemegeszőllő különlegesség naponta kapható nagyban és kicsinyben

Lindenfeld J. Jenő, fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében.

APRÓ HIRDETÉSEK.

POSTA

»Palka.« Megfelel jeligére levél van a kiadóban.

Magas, disztigvált modoru fiatal ur-ember olyan bájos kis leány ismeretségét keresi, kinek feltétlen bizalmát bírja és aki jó pajtása lenne. Jelige: »Magas«.

Felajthetetlen napok voltak azok, amiket együtt töltöttünk. Bár soha vége ne szakadt volna. De hiszem, hogy még egyszer megismétlődhet k. Persze, ha te is akarod. Ha levelet írsz, a régi helyen átvesszem. Pílóta.

Irénye Miert hallgat olyan soká. Ugy elzárkózik az emberek elöl, hogy sohasem láthatom. Pedig tudja, ami a virágok a nap, az maga nekem. H.

Nem kööséses leány vagy fiatal özvegy ismeretségére vágyom, ki érdek nélkül tudna szeretni. Én magas barna, jó megjelenésű, 30 éves özvegy ember vagyok és a tenyvermen tudom hordozni azt, aki rokonszenvetem fel tudná keltetni. Ha erre vállalkozna valaki, bérem, levelet adja be a lap kiadójába »Nem közönséges« jeligére.

Imre. Alig várjuk a pillanatot, hogy veled találkozhassunk. Édes anyám beteg, Pali nincs itthon. »J.«

VETEL

Vessék és adék el mindenféle ékszer, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Kramer József, József kir. herceg-utca 8.

Szépírói könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cim a kiadóhivatalban.

Össze elmei, díszesűveket, tömítőskeket bármily mennyiségben veszünk. Cim a kiadóban.

ELADAS

Csemege szőlő, saját termésű nagyban kapható Friedländer testvéreknél, Széchenyi-utca 29.

Mindenféle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac utca 37. (Kistemplombazár.)

Ridikülők, bőrdobok, pénztárcák készíteset, valamint javítást elvállal Feuer-mann bőrdobos, Piac-utca 44. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Kereszmárossok, vendéglősök, borkereskedők figyelmébe. Prima fajborok legkebb mennyiségben is azonnali szállításra eladók. Ügynökök díjaztatnak. Arany János-utca 42.

Eladó hazhelyek: 200-300 négyszögletes területek Sámsoni-utca fronttal. Vilmos laktanya mellett. Értekezheini Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Csemegeszőllő,

fajdinnye, friss felvágottak, valamint mindennemű csemegéaruk állandóan kaphatók

Piac-utca 55. sz.

Csemege-üzlet.

(Hungária-kávéház mellett.)

Riz Abadie

cigaretta papir legkitűnőbb minőségben nagyban és kicsinyben kapható

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaság papírnagykereskedésében, **Piac-utca 34. sz.**

Két szoba butor, complet háló és ebédlő, csillárokkal eladó. Sas-utca 2. Teljesen új fehér granadin női ruha eladó. Cim a kiadóban.

Egy női tállkabát eladó Kőlcsey-u. 18. szám alatt.

Egy dupla 180-as felszerelt ablak eladó Kőlcsey-utca 18. sz. alatt.

Kifűné szántóföld, hét és fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Vadonat új sötétkék női bársonykabát, hosszú, eladó. Libakert, Viola u. 22.

Pajzsmirgás jó erős, magyobb menüségben olcsón eladó. Cim a kiadóban.

37-es női betétes cipő teljesen új állapotban eladó Aczél könyvkereskedésében.

KERESLET

Asszonyok leányok könnyű munkára azonnali belépésre főlvetéinek Dénes-nél, Árpádtér 13.

Béjárózt felvételük jó fizetéssel felnapra. Jelentkezheini lehet Bika-bérház II. em. 2. ajtó.

Magas jutalmat adnék annak, ki egy fiatal házaspár részére megfelelő 2 szoba konyhás lakást ajánlana. Cim a kiadóban.

Két vagy egy nagy szoba-konyhás lakást azonnali beköltözésre keresek. Cim meg tudható e lap kiadóhivatalában.

Egy mludenes leány jó fizetéssel felvétetik e hó 15-ikére Bika-bérház, II. em. 2. ajtó.

Simonfi uti, lehetőleg 2 szobás kerti lakást ki adna bérbe csupán a téli hónapokra. Ajánlatot »Október-március« jeligére a kiadóba kérek. Tanulóleányok és fiúk nyomdánkban és könyvkötésztűntünkben felvétetnek.

VEGYES

Póloskártyát vállal az államvasuti feregirtő, Nánássy István Debreczen, Kossuth utca 24.

Roman-magyar nyelven kérvényeket késszik Schwarz, Széchenyi-utca 31.

Kereskedők és sütőiparosok figyelmébe. Bár-eiy malomból a kiutait lastet szakként 1 korona 80 filléért szallitot haza. Mindennemű fuvarozást elvállalok legolcsóbban Kovács, Cserpes-utca 8.

Roman nyelvre irok és fordítok kérvényeket Ogonovsky, Kossuth utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda.

Elvezett kereskedelmi érettségi bizonyítvány Libakert, Szeffü-utca 101 Thaly Kálmán utcán kereszti: Egy-malom-utcaig. (A becsületes megtalals szolgáltassa be e lap kiadóhivatalába.

Roman nyelvre mindentféle kérvényeket irok és fordítok egész nap. Haimovits, Szentanna 58.

Pestről érkezett

valódi cipő-krem kis és nagy dobozokban, ugyszintén gipselymek különböző színekben

Feuer Dániel,

Csapó-utca 26. sz.

Figyelem!

Fiú és leány iskolai cipők 30-tól 39-ig nagyválasztékban kaphatók

Aszódinál,

Hatvan utca 53

Felelős szerkesztő: DR. HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Cenzurat

de Sublocotenentul SOMESIAN